

R A P O R T

z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2022 rok.

I. Wprowadzenie.

Podstawą prawną rozwiązywania problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która wprowadziła obowiązek realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W myśl ustawy „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin”. W Gminie Miasto Sierpc zadanie to było realizowane w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii tworzył lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz innych zagrożeń i uzależnień. Ustanowiony został Uchwałą Rady Miejskiej Sierpca Nr 448/LVIII/2022 z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Programu pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na realizację Programu wraz z działaniami spójnymi wydatkowano kwotę w wysokości 799.691,10 zł.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wykonywane były poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności poprzez:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu i środków psychoaktywnych,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych,

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.

Sposoby realizacji zadań zwartych w Programie dostosowane były do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Miasto Sierpc opierało się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi zadania w tym zakresie. Działanie te odzwierciedlał Program, który w sposób kompleksowy podejmował problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Celem głównym Programu było ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Miasto Sierpc oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych we współpracy z innymi instytucjami.

W realizacji Programu uczestniczyli przede wszystkim: Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.

II. Realizacja Programu w 2022 roku.

Realizację zadań określonych w Programie oraz jego finansowanie przedstawia poniższa tabela oraz załącznik nr 1 stanowiący integralną część niniejszego sprawozdania:

Promowanie zdrowego stylu życia poprzez inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu doprowadzenie do zmiany obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych, postrzegania narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych. Poprawa świadomości w zakresie przeciwdziałania przemocy i innych zjawisk patologicznych.				
1	2	3	4	5
Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Koszt (zł)
1)	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, członków ich rodzin i doznających przemocy, prowadzenie punktu konsultacyjnego	finansowanie działalności świetlicy dla osób uzależnionych i ich rodzin, zagrożonych przemocą	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze przy MOPS	221.170,65
		koszt zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym/problemem przemocy	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze przy MOPS	4.800,00
		finansowanie działalności mających na celu kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci, koszt organizacji wycieczek	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze przy MOPS	30.079,63
		wspieranie działalności terapeutycznej w kształtowaniu właściwych postaw społecznych między innymi poprzez sport i rekreację	Szkoła Podstawowa nr 2	15.000,00
			Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	10.000,00
		finansowanie działań mających na celu kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci - zakup materiałów i wyposażenia	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze przy MOPS	11.200,00
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz przemocy w rodzinie.				
	Udzielanie rodzinom, w których występują	działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów	61.674,59

2)	problemy alkoholowe, narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie	Przeciwdziałania Narkomanii (wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń, materiały biurowe)	Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	
		prowadzenie postępowań w sprawach osób nadużywających alkoholu (koszt postępowań sądowych, zakup wykonanych ekspertyz)	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	4.200,00
		poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców świadczone przez specjalistów-konsultantów (pedagoga, psychologa, radcę prawnego)	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze przy MOPS	27.930,00

Ograniczenie skali występowania zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych.

3)	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych	wspomaganie prowadzonych na terenie szkół i innych placówek zajęć profilaktycznych materiałami dydaktyczno-terapeutycznymi	Zespół Szkół nr 2	21.268,58
			Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	6.017,52
			Szkoła Podstawowa nr 2 i 3	6.780,00
			Miejskie Przedszkole nr 2 i 3, Zespół Miejskich Przedszkoli	10.870,00
		prowadzenie warsztatów edukacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze przy MOPS	16.800,00
		prowadzenie zajęć warsztatowych mających związek z profilaktyką uzależnień dla uczniów, nauczycieli i rodziców	Szkoła Podstawowa nr 3	2.100,00
			Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	6.120,00
			Zespół Szkół nr 2	6.600,00
		objęcie dożywianiem dzieci z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemami uzależnień – uczęszczających do	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze przy MOPS	18.575,12

	programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	placówki wsparcia w formie opiekuńczo-wychowawczej		
		finansowanie programów profilaktycznych rekomendowanych „Debata”, „Program ARS, czyli jak dbać o miłość”, „Archipelag Skarbów”, „Apteczka pierwszej Pomocy Emocjonalnej”	Zespół Szkół nr 2	11.300,00
			Szkoła Podstawowa nr 3	7.200,00
			Szkoła Podstawowa nr 2	31.360,00
		wspomaganie prowadzonych lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanią i używaniem substancji psychoaktywnych (Paka dla dziecka)	Szkoła Podstawowa nr 2 i 3 (klasy pierwsze)	16.200,00
		wspomaganie bieżących działań, dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii	Komenda Powiatowa Policji w Sierpcu	11.410,98
		wspomaganie i prowadzenie działalności informacyjnej przez zakup ulotek profilaktycznych i kampanii profilaktycznych	Pełnomocnik Burmistrza (...)	38.666, 98
		prowadzenie działalności profilaktycznej za pomocą dystrybucji gadżetów profilaktycznych	Pełnomocnik Burmistrza (...) i inne podmioty działające na rzecz profilaktyki na terenie Gminy Miasta Sierpc	81.614,64
Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych członków ich rodzin oraz rodzin dotkniętych przemocą.				
4)	Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych,	zlecenie realizacji zadań publicznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z Ustawą o działalności pożytku publicznego i o	Sierpeckie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Chorych na Raka „Szansa na Życie”	2.199,99

	służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	wolontariacie; wspieranie zadań związanych z zakresem przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego	Rodzinny Klub Abstynenta „Przystań”	38.250,00
		zakup wyposażenia dla instytucji pożytku publicznego	Ochotnicza Straż Pożarna w Sierpcu	10.200,00
			Fundacja „Sierpc 2050”	19.522,00
			Wojewódzki Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Gostyninie	1.497,37
			Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Sierpcu	5.000,00
			Straż Miejska w Sierpcu	15.553,05
		zakup sprzętu i jego montaż	Kierownik Biura Spraw Obywatelskich UM i Straż Miejska w S	3.000,00
5)	Podnoszenie kompetencji członków MKRPAiPN, działających na rzecz profilaktyki i innych osób	zakup dla dzieci kurtek ortalionowych z hasłami profilaktycznymi	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	4.500,00
		Podnoszenie kompetencji członków miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, organizacji pozarządowych i innych osób w zakresie oddziaływań profilaktycznych oraz znajomości przepisów prawa.		
		szkolenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	Oficina Profilaktyczna w Krakowie	10.500,00
		szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych	Edukacja Szkolenia i Doradztwo EDUFIN - Daniel Mróz	2.800,00

		szkolenie dla pedagoga szkolnego w ramach programu TUS Bricks@Play	PDR Joanna Pstrągowska	600,00
		szkolenia Pełnomocnika Burmistrza (...)	Ośrodek Psychoprofilaktyki „Nowa Perspektywa” z Krakowa	380,00
		Szkolenie edukacyjne terenowe dla sprzedawców napojów alkoholowych	Ośrodek Psychoprofilaktyki „Nowa Perspektywa” z Krakowa	6.150,00

I. Realizowane zadania w zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży. Działania przeprowadzono w:

1. Szkole Podstawowej nr 3 w Sierpcu:

- w dniu 15.12.2022 r. - odbyły się warsztaty profilaktyczne dla uczniów klas V – VIII na temat „Profilaktyka uzależnień. Zdrowy styl życia. Zaburzenia odżywiania u dzieci i młodzieży”. Podczas przeprowadzonych warsztatów uczniowie zostali uświadomieni, że zdrowy styl życia to racjonalne odżywianie się, dbanie o kondycję fizyczną poprzez uprawianie sportu oraz niestosowanie żadnych używek (alkoholu, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych), a zaburzenia odżywiania mogą powodować schorzenia jak bulimia i anoreksja, które wymagają specjalistycznego leczenia i terapii,
- w dniach 9-10.11.2022 - zrealizowano program profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów” dla uczniów klas VIII i ich rodziców. Cel programu dla uczniów to profilaktyka przemocy rówieśniczej w formie słownej oraz przemocy o podtekście seksualnym, wzrost szacunku chłopców wobec dziewcząt i dziewcząt wobec samych siebie, wzmacnianie czynników chroniących w profilaktyce tj. więź z rodzicami, nauczycielami, identyfikacja z własnym systemem wartości (religijnym lub świeckim). Profilaktyka uzależnień – ukazanie destrukcyjnego wpływu środków psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, dopalaczy itp.) na proces nawiązywania znajomości, budowania właściwych relacji z innymi, opartych na przyjaźni, szacunku i miłości. Uświadomienie młodzieży, jak ważne znaczenie ma unikanie alkoholu i narkotyków w okresie dojrzewania, gdy sięganie po te substancje uniemożliwia uczenie się umiejętności radzenia sobie z samym sobą, własnymi emocjami i światem relacji społecznych. W szkoleniu dla rodziców zaprezentowano główne cele programu „Archipelag Skarbów”. Prowadzący omówili wyniki badań nad młodzieżą, przekazali rodzicom, jak skutecznie włączyć przekaz profilaktyczny do codziennej pracy wychowawczej w rodzinie. Trenerzy szczególny akcent kładli na dobrą komunikację, która jest niezbędna w wychowaniu nastolatka. W trakcie spotkania rodzice dowiedzieli się, w jaki sposób rozmawiać z dorastającymi dziećmi o ich osobistych sprawach, w tym zagadnieniach miłości, seksualności i życia w trzeźwości, bez używek. Spotkanie z rodzicami miało formę wykładu urozmaiconego

prezentacją multimedialną oraz dialogiem z uczestnikami. Uczestnicy otrzymali ulotki profilaktyczne dla rodziców pt. „Przewodnik po dżungli kontaktów z nastolatkiem”, które zawierają skrótowe omówienie wskazówek dotyczących wychowania oraz budowania pozytywnych relacji, omawianych w trakcie spotkania.

2. W Szkole Podstawowej nr 2 w Sierpcu przeprowadzono:

- w dniach 6-11 marca 2022 r. – w ramach wyjazdu profilaktyczno-sportowego „Biała Szkoła” dla uczniów zostały przeprowadzone w ramach profilaktyki uniwersalnej zajęcia ukierunkowane na uświadamianie szkodliwości zażywania alkoholu i innych używek, niewłaściwego korzystania z Internetu oraz przeciwdziałania przemocy, a także realizacja profilaktyki zapobiegającej nadwadze i otyłości w ramach działań promujących aktywność fizyczną – wsparcie pozalekcyjnych form aktywizacji fizycznej dzieci i młodzieży,

- w miesiącach maj/czerwiec i 17 listopada 2022 r. – odbyły się dla klas VI, VII i VIII profilaktyczne zajęcia rekomendowane „Debata”. Program ten miał na celu zapobiegać przedwczesnemu używaniu alkoholu, towarzyszącym temu konsekwencjom oraz promowanie postawy trzeźwości. Miał redukować czynniki ryzyka: poznawcze i społeczne skłaniające młodych ludzi do picia alkoholu. Podczas warsztatów omawiano wyznaczone założenia oraz odbył się sondaż, którego celem było modyfikowanie przekonań normatywnych młodzieży i próby ich modyfikacji. Zobrazowano, poprzez proste scenki dramatyczne, konsekwencje oraz straty związane z piciem alkoholu,

- w miesiącach październik/grudzień 2022 r. - odbyły się warsztaty psychologiczne w ramach rekomendowanego programu „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” adresowane do uczniów klas IV i V. Uczniowie zapoznali się z budowaniem poczucia własnej wartości i prawidłowej samooceny na podstawie świadomości własnych uczuć i potrzeb. Kształtowania pozytywnego myślenia i postawy, poprzez rozwijanie odporności psychicznej oraz optymistycznego podejścia do życia. W trakcie programu rozwijane było u dzieci poczucie wspólnoty, umiejętności współpracy w grupie, pomaganie sobie nawzajem, życzliwości jak również umiejętność okazywania wdzięczności.

3. W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sierpcu przeprowadzono:

- w styczniu 2022 r. - dla uczniów Szkoły Podstawowej oraz Szkoły Branżowej I Stopnia warsztaty profilaktyczne nt. „Trening pomiędzy złością i agresją, a doświadczanym lękiem – droga do abstynencji”. Zajęcia zostały zrealizowane w formie warsztatowej

przy wykorzystaniu metod aktywizujących. Program realizowany był w oparciu o strategię profilaktyki pierwszorzędowej. Efektem i celem warsztatów było kształtowanie pozytywnego nastawienia do naszych emocji, nauka kontrolowania i wyrażania emocji, poznanie przyczyn zachowań agresywnych oraz metody radzenia sobie, strategię rozwiązywania konfliktów, budowanie postawy asertywnej, wypracowanie metod radzenia sobie z lękiem, budowanie pozytywnego stosunku do abstynencji nikotynowej, alkoholowej i narkotykowej,

- w dniach 6-8 czerwca 2022 r. – w ramach wyjazdu profilaktyczno-sportowego dla uczniów zajęcia z profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanej na uświadamianie szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych, zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z sieci, cyberprzemocy, fonoholizmu, e–papierosów oraz z zagrożeń behawioralnych wraz z równoległe prowadzonymi zajęciami sportowymi w ramach pozalekcyjnych zajęć sportowych,

- w miesiącach październik – grudzień 2022 r. – warsztaty profilaktyczne pod nazwą „Trening kompetencji społecznych–wsparcie w abstynencji”. Warsztaty miały na celu uwrażliwić uczniów na potencjalne przyczyny problemów w sferze inteligencji emocjonalnej, która ma wpływ na relacje z innymi ludźmi. Uczniowie nabyli umiejętności naturalnego odróżniania i nazywania swoich stanów emocjonalnych oraz niezbędną wiedzę teoretyczną. Trening pozwolił na udoskonalenie zdolności psychospołecznych, koncentrując się przede wszystkim na umiejętnościach dotyczących komunikacji, asertywności, zarządzania emocjami, radzenia sobie ze stresem.

4. W Zespole Szkół nr 2 w Sierpcu przeprowadzono:

- w dniach 11-12 maj 2022 r. – programy profilaktyczne dla klas I i II Liceum Ogólnokształcącego, Technikum i Branżowej Szkoły I stopnia w temacie „Między postępem a zagrożeniem – profilaktyka uzależnienia od urządzeń elektronicznych” i „Stereotypy – studium tolerancji”. Program pierwszy oprócz dostarczenia młodzieży wiedzy na temat zagrożeń oraz konsekwencji nadmiernego używania urządzeń elektronicznych porusza tematykę uzależnienia od urządzeń elektronicznych, wpływ nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych na relacje z rówieśnikami, rodziną, naukę. Młodzież zapoznała się z technikami, sposobami kontrolowania czasu poświęconego na korzystanie z komputera, telefonu, tableta oraz poznała zasady odpowiedniego korzystania z tych urządzeń. Drugi program profilaktyczny przybliżył młodzieży znaczenie wartości w życiu człowieka, mechanizmy

powstawania stereotypów. Przedstawiono korzyści z zagrożenia występujące w związku z odmiennością w naszym otoczeniu. Wskazano sposoby radzenia sobie z uprzedzeniami, w tym asertywne zachowanie. Uwrażliwiono młodzież na potrzebę bycia tolerancyjnym i podejmowania przez nich rozsądnych i przemyślanych decyzji,

- w dniu 2 grudnia 2022 r. – program profilaktyczny rekomendowany dla uczniów klas II w temacie „ARS – czyli jak zadbać o miłość”. Celem programu było ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Miał on przekonać młodzież, że picie alkoholu czy palenie papierosów może negatywnie wpływać na zdrowie nie tylko ich, ale również na zdrowie ich dzieci, o których jeszcze nawet nie myślą. Zdrowie i wolność w programie są rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi kolejnego pokolenia,

- w dniach 15 - 16 listopada 2022 r. - warsztaty profilaktyczne dla uczniów klas pierwszych w ramach rekomendowanego programu profilaktycznego pt. „Debata”. Celem ogólnym programu jest wzmacnianie postaw pro-abstynenckich u młodzieży stojącej przed progiem inicjacji alkoholowej. Dzięki udziałowi w warsztatach uczniowie zdobyli wiedzę na temat możliwości rozwoju bez używania substancji psychoaktywnych. Mieli szansę na zmianę błędnych przekonań normatywnych (pro-alkoholowych norm środowiskowych). Uświadomili sobie, iż warto promować wartości związane ze zdrowym stylem życia. Nauczyli się wzmacniania tendencji do podejmowania abstynencji w sytuacji nacisków środowiskowych. Warsztaty przyczyniły się do podejmowania przez młodzież rozsądnych i przemyślanych decyzji życiowych.

II. W ramach współpracy i wspomaganiu instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu patologiom społecznym podjęto i zrealizowano wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Sierpcu na terenie Gminy Miasto Sierpc.

- kampanię „Poznaj zagrożenia behawioralne” – która miała na celu przeprowadzenie profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanej na uwrażliwienie społeczności lokalnej na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień behawioralnych, a także ograniczenia zachowań ryzykownych w ramach działań środowiskowych,

- kampanię „Stop Cyberprzemocy” – która miała uświadomić społeczeństwo o zagrożeniach wynikających z stosowania cyberprzemocy, uzależnienia od komputera i Internetu celem ograniczenia zachowań ryzykownych w ramach działań środowiskowych,
- kampanię „Zagrożenia Cyfrowego Świata – Media Cyfrowe” – która miała na celu przeprowadzenie w ramach profilaktyki uniwersalnej ukierunkować społeczeństwo w temacie zagrożeń: hazard, uzależnienia od komputera i Internetu w ramach działań środowiskowych,
- kampanie „Stop przemocy” i „Stop hejtwi” – która miała na celu uświadomienie szkodliwości stosowania przemocy w rodzinie i cyberprzemocy w Internecie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych celem ograniczenia zachowań ryzykownych w ramach prowadzenia działań środowiskowych,
- kampania „Świeć przykładem” – która umożliwiła przekazanie gadżetów z hasłami profilaktycznymi i logiem miasta Sierpc oraz uwrażliwiła społeczność lokalną na temat korzystania z elementów odblaskowych w czasie poruszania się po zmroku na terenie Miasta Gminy Sierpc w ramach działań środowiskowych,
- kampania „Nie dla przemocy domowej” – mająca za zadanie uświadamianie zagrożeń wynikających z zachowań ryzykownych wśród dzieci i dorosłych związanej z stosowaniem przemocy w naszych rodzinach,
- kampanię „Postaw na rodzinę”- która pokazuje siłę rodziny, jak odnaleźć się w rzeczywistości po pandemii, wojnie w Ukrainie, kłopotach ekonomicznych oraz jak wykorzystać to, czego nauczyły nas ostatnie miesiące. Tłumaczy, że należy zadbać o siebie i bliskich, aby odnaleźć siły na powrót do normalności oraz jak dbać o dobre relacje z bliskimi. Wyjaśnia, jak budować u dziecka pewność siebie po trudnym czasie izolacji i braku kontaktów rówieśniczych. Młodemu ludziom kampania uświadamia, jak dużo robią dla nich rodzice, by zorganizować życie w nowych warunkach. Pokazuje, że mają wiele powodów do wdzięczności. Zachęca do okazywania uczuć i szczerych rozmów. Przedstawia świadectwa dzieci, które szczególnie doceniły mamę i tatę w czasie izolacji,
- kampanię „Przeciw pijanym kierowcom” - która kompleksowo obejmuje problem nietrzeźwości na drogach, buduje właściwe postawy i edukuje. Pozwala dotrzeć z ważnym przekazem nie tylko do kierujących, lecz także do uczniów szkół nauki jazdy, młodzieży szkolnej oraz punktów sprzedaży alkoholu. Pakiety profilaktyczne w tej kampanii to dla kierowców i pozostałych osób kompendium wiedzy na temat

szkodliwości spożywania alkoholu, jego działania na organizm oraz uzależnień. Ulotki obalają mity na temat trzeźwienia. Podkreślają rolę pasażerów i świadków jazdy po alkoholu, których właściwa reakcja wielokrotnie ratuje życie,

– kampanię „Reaguj na przemoc”, która buduje właściwe postawy i edukuje. Ponieważ niewiedza, strach i wstyd sprawiają, że przemoc ciągle jest jak prywatna sprawa. Pakiety profilaktyczne w tej kampanii dla młodzieży i dorosłych to kompendium wiedzy na temat zrozumienia czym jest przemoc domowa, i pozwalają znaleźć wsparcie dla osób z tym problemem. Kampania pomaga w rozwiązywaniu problemu i informuje osoby doznające przemocy i świadków, gdzie szukać pomocy, zachęca do przerywania milczenia i korzystania z różnych dostępnych form wsparcia, tłumaczy, dlaczego warto korzystać z bezpłatnego telefonu zaufania, jakimi możliwościami dysponuje gmina i ośrodek pomocy społecznej, a także jakie formy interwencji może podjąć policja, przestrzega sprawców, że grożą im surowe konsekwencje za stosowanie przemocy,

- działania profilaktyczno-edukacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień od nikotynizmu w temacie „Nie dla papierosów i E-papierosów” w postaci ulotek i plakatów informujących o szkodliwości uzależnienia młodzieży od nikotyny,

– działania profilaktyczno-edukacyjne w ramach profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanej na uświadamianie szkodliwości używania alkoholu i innych używek wśród dzieci, młodzieży i dorosłych adresowanych do kierujących rowerami i pojazdami mechanicznymi celem ograniczenia zachowań ryzykownych w ramach kampanii „Bezpieczny na drodze” – poprzez dystrybucję zestawów gadżetów odblaskowych i ulotek.

III. Realizowano zadanie związane z zwiększeniem pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, substancji psychoaktywnych, członków ich rodzin i doznających przemocy poprzez:

- wspieranie działalności placówki leczenia uzależnień usytuowanych w Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Sierpcu, Przychodnia Specjalistyczna, Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Sierpcu poprzez zakup sprzętu w postaci: biurek, foteli obrotowych, ławy, szafek, stolików,

– wspieranie działalności placówki leczenia uzależnień usytuowanej w Wojewódzkim Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Gostyninie z przeznaczeniem dla Oddziału Leczenia Opieki Zespołów

Abstynencyjnych poprzez zakup 30-szt. ręczników dla osób uzależnionych od alkoholu i przebywających w tej instytucji na leczeniu zamkniętym,

– finansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin przy MOPS w Sierpcu.

IV. Realizowano zadanie w zakresie współpracy i wspomaganie instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych na terenie Gminy Miasta Sierpca poprzez dofinansowanie takiej działalności dla:

- Akademii Miejskiego Ośrodka i Rekreacji – dzieci i młodzież w czasie zajęć edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy otrzymali gadżety z napisami o treściach profilaktycznych.

- Ochotniczej Straży Pożarnej – zorganizowano zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach których rozwijano umiejętności odmawiania używkom. Podczas zajęć uczestnicy również uczyli się ekspresji i prezencji scenicznej, tańca artystycznego z elementami gimnastyki artystycznej i żonglerki. W ramach zajęć uczestnicy mogli rozwinąć swoje umiejętności asertywnej odmowy używkom, przekazana została im wiedza dotycząca różnego rodzaju uzależnień i ich skutków. Ponadto mogli zobrazować swoje emocje związane z zagrożeniem używkami.

- Stowarzyszenia Rodzinnego Klubu Abstynenta „Przystań” – członkowie stowarzyszenia brali udział w zlotach abstynenckich i w turniejach abstynenckich. W ramach warsztatów realizowano terapię w siedzibie klubu przez siedem dni w tygodniu. Rozwijano umiejętności osobiste członków poprzez udział w modelarstwie.

- Miejską Strażą w Sierpcu w kampanii „Alkohole nie dla Małolata” – w rozprowadzaniu przekazanych materiałów profilaktycznych wśród właścicieli sklepów i osób sprzedających alkohol w ramach działań środowiskowych pierwszorzędowej profilaktyki uzależnień.

- Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym - dokonano zakupu pomocy profilaktyczno-terapeutycznych do pracy w ramach zajęć specjalistycznych z uczniami. Materiały profilaktyczne to: multimedialne filmy i gry z zakresu przemocy, agresji, uzależnień psychoaktywnych zawierające zestawy narzędzi dydaktycznych. Programy profilaktyczne oraz gry rozwijające umiejętności emocjonalno – społeczne uczniów. Literatura, karty pracy, gry terapeutyczne dotyczące zwalczania depresji,

lęku, strachu, książki dotyczące terapii uzależnień behawioralnych, scenariusze zajęć oraz warsztatów profilaktyki uzależnień.

V. Realizowano zadania związane z podnoszeniem kompetencji członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, pracowników pomocy społecznej, innych osób realizujących zadania z zakresu profilaktyki uzależnień, w zakresie oddziaływań profilaktycznych oraz znajomości przepisów prawa.

Szkolenia takie przeprowadzono w terminach:

- w dniu 28 stycznia 2022 r. szkolenie edukacyjne w temacie „Zasady tworzenia i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w którym wziął udział Pełnomocnik Burmistrza (...);
- w dniach 24.01–15.03.2022 r. odbyło się szkolenie edukacyjne pod nazwą „Szkolenie terenowe sprzedawców – zakup kontrolowany „Tajemniczy klient”. Szkolenie zostało przeprowadzone w 52 punktach sprzedaży napoi alkoholowych działających na terenie Miasta Gminy Sierpc,
- w dniach 29.06-01.07.2022 r. szkolenie edukacyjne dla członków MKRPA i PN w temacie „Funkcjonowanie KRPA i ZI z naciskiem na przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu, środków–psychoaktywnych i przemocy w środowisku lokalnym i szkolnym. Problem uzależnień i przemocy w dobie post-pandemii. Najważniejsze zmiany w ustawie o przemocy społecznej. Charakterystyka pracy z seniorami” – w szkoleniu brało udział sześć osób,
- w dniu 12 grudnia 2022 r. dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pracowników socjalnych opieki społecznej w temacie „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” - w szkoleniu brało udział 12 osób,
- w dniach 15-16 październik 2022 r. – edukacyjne szkolenie dla nauczycieli w ramach programu Trening Umiejętności Społecznych „TUS Bricks@Play” – w szkoleniu brała udział jedna osoba.

VI. Współpracowano na bieżąco przez cały okres 2022 roku z niżej wymienionymi instytucjami:

- Sądem Rejonowym w Sierpcu III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w Sierpcu w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- Zespołem biegłych w sprawie wykonywania usług polegających na przeprowadzaniu badań i sporządzaniu opinii sądowych (lekarz psychiatra

i psycholog lub lekarz psychiatra i specjalista psychoterapii uzależnień) w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

- Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom – w sprawie działalności samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, monitorowaniu rzeczywistych wydatków ponoszonych w ramach gminnego programu przeciwdziałania alkoholizmowi i zwalczania narkomanii.

- Kierownikiem Biura Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w sprawie przekazywania materiałów profilaktycznych sprzedawcom napojów alkoholowych przy wydawaniu decyzji w postaci broszur „Vademecum”, które stanowią kompaktowe podsumowanie informacji, jakie powinien znać każdy sprzedawca napojów alkoholowych celem przeprowadzania profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanej na uświadamianie sprzedaży alkoholu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych zgodnej z wymogami ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

- Zespołem Szkół nr 2, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Medicar”, Przychodnią Specjalistyczną, Komendą Powiatową Policji - w ramach profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanej na uświadamianie szkodliwości używania alkoholu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach działań środowiskowych w ramach kampanii – „Alkohol – wybierz Życie”.

- Miejskim Przedszkolem nr 2 i 3 oraz Zespołem Miejskich Przedszkoli poprzez zakup sprzętu komputerowego w postaci laptopów do wykorzystania przez wychowawców do wyświetlania zakupionych filmów i programów profilaktycznych.

- Szkołą Podstawową nr 2 i 3 poprzez zakup sprzętu komputerowego w postaci laptopów do wykorzystania przez pedagogów i psychologów do prowadzenia zajęć profilaktycznych.

- Miejskim Przedszkolem nr 3 im. Niedźwiadka Wojtka poprzez przekazanie do nieodpłatnego użytkowania oprogramowania komputerowego: Office LTSC Standard do celów profilaktycznych.

- Zespołem Szkół nr 2 poprzez przekazanie sprzętu komputerowego w postaci laptopa do wykorzystania przez pedagoga i psychologa do prowadzenia zajęć profilaktyczno-terapeutycznych.

- Urzędem Miejskim poprzez utworzenie „kącika profilaktycznego” w pomieszczeniu poczekalni dworca autobusowego, w którym korzystający z tego pomieszczenia mogą zapoznać się z plakatami i ulotkami o treściach profilaktycznych.

- Straż Miejską poprzez zakupienie kamery monitorującej umieszczonej w poczekalni dworca autobusowego celem przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, a także stosowania przemocy przez dzieci i młodzież w ramach lokalnej międzyresortowej polityki przeciwdziałania uzależnieniom.

- Szkołą Podstawową nr 2 i 3 – zakupiono i przekazano na rozpoczęcie roku szkolnego dzieciom pakiety profilaktyczne „Paka dla dzieciaka”- Paczka na rozpoczęcie roku szkolnego” celem przeprowadzenia profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanej na uświadamianie szkodliwości zażywania środków uzależniających, stosowania przemocy, nadużywania mediów społecznych oraz zdrowego odżywiania wśród dzieci klas pierwszych w ramach działań środowiskowych profilaktyki pierwszorzędowej.

- Zespołem Szkół nr 2 – zakupiono i przekazano sprzęt i pomoce naukowe do prowadzenia zajęć profilaktyczno-terapeutycznych w utworzonym „kąciku profilaktycznym”, Zakupiony sprzęt i pomoce naukowe będą wykorzystywane do pracy w ramach zajęć specjalistycznych z uczniami zakresu przemocy, agresji, uzależnień psychoaktywnych. Zakupione sprzęt w postaci tablic magnetycznych, mobilnego flipcharta pomogą nauczycielom, pedagogom w prowadzeniu zajęć wychowawczych, zajęć psychologicznych i socjoterapeutycznych, urozmaicą zajęcia specjalistyczne oraz będą wspierały pracę wychowawczą.

- Sierpeckim Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych i Chorych na Raka „Szansa na Życie” – zakupiono materiały w postaci trwałych plakatów celem stworzenia ścieżki profilaktyczno-edukacyjnej i tablicy informacyjnej służącej do umieszczania danych i informacji o prowadzonych działaniach profilaktycznych na miejscu spotkań przy placu integracyjnym siedziby stowarzyszenia w Sierpcu przy ul. Dworcowej 1/2. Stworzono możliwości przeprowadzania profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanej na uświadamianie szkodliwości spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dla osób doznających przemocy, a także prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych celem ograniczania zachowań ryzykownych w ramach środowiskowych i prowadzonych kampanii w Gminie Miasto Sierpc.

VII. Udzielanie rodzinom, w którym występują problemy alkoholowe, narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

1. Zadania realizowane przez MKRPAiPN.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii spotykała się na posiedzeniach komisji 13 razy. W roku 2022 do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wpłynęło 18 wniosków o podjęcie działań celem ustalenia uzależnienia od alkoholu. Na posiedzenia wystano 56 wezwań przesłuchano 19 osób. Skierowano 2 osoby na badanie przez biegłych specjalistów w celu wydania opinii psychiatryczno – psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, a także 2 wnioski do Sądu Rejonowego o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego w stacjonarnym Zakładzie Lecznictwa Odwykowego. Do Prokuratury Rejonowej, Komisja skierowała 11 pism dotyczących informacji o prowadzonych postępowaniach. Komisja w 2022 roku wydała 6 postanowień opiniujących wydanie zezwolenia na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Zadania zrealizowane przez Świetlicę Środowiskowego Ogniska Wychowawczego działającą przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierpcu.

Do świetlicy Środowiskowego Ogniska Wychowawczego w roku 2022 było zapisanych 19 dzieci. Wychowankowie uczęszczający do świetlicy to uczniowie Szkół Podstawowych nr 2 i 3 w Sierpcu. Zajęcia odbywały się w godzinach od 11⁰⁰ - 19⁰⁰, a w dni wolne od zajęć szkolnych (wakacje, przerwy przedświąteczne) w godzinach od 9⁰⁰ - 17⁰⁰. Raz w tygodniu pracę dwóch opiekunów wspomagały: psycholog oraz pedagog - logopeda. W czasie pobytu w świetlicy wychowankowie otrzymywali podwieczorek, a w dni wolne od zajęć szkolnych wychowankowie otrzymywali 3 posiłki: śniadanie, obiad i podwieczorek. Przez cały rok organizowano dla chętnych dzieci dożywianie w soboty. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Nowego Roku, Mikołajek, Wielkanocy i Dnia Dziecka wychowankowie otrzymywali paczki w postaci słodyczy i artykułów papierniczych.

Cele działania świetlicy to między innymi: zapewnienie bezpieczeństwa oraz opieki wychowawczej, wyrabianie i utrwalanie nawyków higienicznych, kształtowanie umiejętności kulturalnego i bezpiecznego zachowania się, kształtowanie umiejętności społecznych (słuchania, mówienia, proszenia, przepraszania, radzenia sobie ze złością swoją i innych, wyrażanie emocji w sposób społecznie akceptowany), kształtowanie uczuć i postaw patriotycznych, rozwój zainteresowań czytelniczych, dbałość o prawidłowy rozwój fizyczny, kultywowanie tradycji, rozwijanie wyobraźni, pamięci, uwagi, spostrzegawczość, przeciwdziałanie

uzależnieniom i innym zachowaniom destrukcyjnym, rozwijanie kreatywności, poznawanie różnych technik efektywnego uczenia się, dbanie o czystość, ład i porządek w salach, łazienkach, szatni na półkach, przed budynkami, współpraca z rodzicami, opiekunami.

3. Punkt Konsultacyjny.

W punkcie konsultacyjnym udzielonych zostało 199 porad, w tym w ramach poradnictwa psychologicznego 62 porady (rozmowy wspierające, motywujące do zmiany w trudnych sytuacjach życiowych, sposoby radzenia sobie ze stresem, przemocy domowej, toksycznych związków, problemów z alkoholem, współuzależnieniem czy problemami małżeńskimi). W ramach poradnictwa prawnego zostały udzielone 133 porady, w tym 6 porad związanych z bezpośrednim oddziaływaniem przemocy w rodzinie bądź działań związanych z likwidacją skutków przejawów przemocy. Miało to miejsce w związku z prowadzonymi postępowaniami rozwodowymi, alimentacyjnymi, dotyczącymi władzy rodzicielskiej czy postępowaniami karnymi. Poradnictwo miało na celu udzielenie informacji na temat sytuacji prawnej osoby, metod rozwiązania problemu, pomoc w sporządzeniu dokumentów procesowych oraz przygotowaniu na samodzielne prowadzenie postępowania przed sądem. W ramach poradnictwa pedagogicznego udzielonych zostały 4 porady dotyczących trudności dzieci w nauce wraz ze wskazaniem sposobów radzenia sobie w tej materii.

4. Warsztaty informacyjno-edukacyjne i Grupa Wsparcia KORA.

W MOPS przez cały rok prowadzono warsztaty edukacyjne dla osób doznających przemocy w rodzinie. W trakcie warsztatów prowadzonych przez psychologa i prawnika, odbywały się m.in. indywidualne rozmowy i poradnictwo, warsztaty grupowe, terapia skoncentrowana na rozwiązaniach. Przy warsztatach funkcjonuje grupa wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie pn. Kora. W okresie sprawozdawczym z tej formy wsparcia skorzystało 14 kobiet. Udzielono im specjalistycznej pomocy w postaci poradnictwa psychologicznego i prawnego. Prowadzone były działania informacyjno-edukacyjne na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym informowania o formach wsparcia dostępnych na terenie miasta Sierpc, także dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Podejmowane były również działania profilaktyczne w formie spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Sierpcu. Grupa przeznaczona była dla kobiet, które doświadczyły przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej bądź

ekonomicznej i takich, które nie potrafiły przerwać destrukcyjnej relacji. Osoby te zmagają się z poczuciem bezradności i osamotnienia, mają obawy o własne życie. W grupie mogły otrzymać wsparcie w bezpiecznej atmosferze i w ten sposób odbudować zaufanie do innych ludzi oraz lepiej zrozumieć na czym polega esencja „przemocy”. Jest to grupa półotwarta o charakterze wspierająco-edukacyjnym. Spotkania odbywały się w siedzibie MOPS w Sierpcu raz w tygodniu w środy od godziny 15.00 do godziny 17.00. Grupa była prowadzona przez psychologa oraz radcę prawnego.

5. Zajęcia sportowo - rekreacyjne z animatorem.

Zajęcia sportowo-rekreacyjne realizowane przez animatora były prowadzone w okresie zimowym od grudnia do marca na sali gimnastycznej przy Liceum Ogólnokształcącym w Sierpcu. Od kwietnia do listopada miejscem realizacji zajęć był kompleks „Orlik 2012” w Sierpcu. W zajęciach uczestniczyły dzieci ze ŚOW w wieku 7-16 lat. Do zajęć przyłączały się również dzieci z miasta.

Celem zajęć było m.in.: oddziaływanie wychowawcze poprzez wdrożenie u dzieci przestrzegania zasad współżycia zespołowego, kształtowanie samodyscypliny; rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo swoje oraz kolegów; propagowanie zasad „fair play”; przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym; rozwijanie wiary we własne siły, przełamywanie lęków i obaw; rozbudzanie zainteresowań poprzez aktywność ruchową, motywowanie do aktywności ruchowej w wybranej (ulubionej) dziedzinie; umożliwienie sprawdzenia poziomu nabywanych umiejętności ruchowych poprzez udział w imprezach sportowych; wdrażanie dzieci do regularnego uprawiania ćwiczeń fizycznych.

W tym okresie przeprowadzono rozmaite turnieje sportowe pod patronatem Burmistrza Miasta Sierpca i Starosty Powiatowego. Podczas tych imprez zorganizowano i rozstrzygnięto różnorodne konkursy w dyscyplinach: siatkonoga, konkurs rzutów karnych, getbol, siatkówka, ringo, koszykówka, tenis ziemny, badminton, piłka nożna, piłka ręczna. W powyższych wydarzeniach poza dziećmi „świecącymi” brały udział dzieci z miasta i powiatu sierpeckiego. Dzieci uczestniczyły ponadto w zajęciach z samoobrony, w ramach projektu „Obrona nie tylko na Orliku - projekt został zorganizowany przez Fundację Orły Sportu. Wszyscy uczestnicy imprez sportowych na zakończenie otrzymywali pamiątkowe medale i dyplomy. W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. odbyło się 48 zajęć sportowo-rekreacyjnych.

Pełnomocnik Burmistrza ds. Realizacji Gminnego
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
/-/

Grzegorz Żelasko